

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА

Про підсумки I етапу конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (7 клас)

Сучасна освіта готує інноваційну людину, здатну сприймати зміни та нововведення. Головна мета розвитку української системи освіти – створити умови для саморозвитку та самореалізації кожної особистості як громадянина України.

Однією із тенденцій сучасної освіти є дотримання компетентнісного підходу до формування змісту та організації освітнього процесу, що спрямовані на формування предметної компетентності та розвитку ключових компетентностей. Цей підхід відображено у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти (2011 р.), Концепції Нової української школи (2016 р.) й конкретизовано в навчальних програмах для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).

У грудні 2019 року розпочато конкурсний відбір підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (7 клас) (далі – Конкурс). Конкурс проводиться відповідно до Порядку конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17 липня 2019 року № 1002, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 серпня 2019 року за № 902/33873 (далі – Порядок), і наказу Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2019 року № 1543 «Про проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (7 клас)».

Відповідно до Порядку ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – ІМЗО) розробив програму підготовки експертів (наказ ІМЗО від 17 жовтня 2019 року № 99 «Деякі питання конкурсних відборів підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників (3 та 7 класи)»). Програмою підготовки передбачено ознайомлення з досвідом підручникотворення в Україні, отримання уявлення про систему конкурсного відбору підручників для загальної середньої освіти на сучасному етапі, набуття знань про критерії оцінювання електронних версій підручників для закладів загальної середньої освіти, формування навичок здійснення експертизи електронних версій підручників. У грудні

2019 - січні 2020 років відбулося дистанційне навчання осіб, які виявили бажання бути експертами, за результатами якого сформовано список експертів для здійснення експертизи підручників для 7 класу.

Видавництва й автори подали на Конкурс 26 підручників із 7 назв.

Відповідно до п. 13 розділу V Порядку 23 січня 2020 року Комісією з відбору експертів для здійснення експертизи електронних версій підручників для 7 класу закладів загальної середньої освіти сформовані і схвалені списки експертів для здійснення експертизи кожного підручника, поданого на конкурсний відбір. Водночас доповідаємо, що у зв'язку з відмовою експерта від здійснення експертизи двох підручників із шести (брак часу), 29 січня 2020 року Комісією з відбору експертів для здійснення експертизи електронних версій підручників для 7 класу закладів загальної середньої освіти було обрано нових експертів.

З 25 січня до 02 березня 2020 року експерти здійснювали науково-методичну, психолого-педагогічну, дизайнерську та антидискримінаційну експертизи електронних версій підручників, поданих на Конкурс.

Задля проведення експертиз електронних версій підручників були використані Критерії оцінювання електронних версій проектів підручників для закладів загальної середньої освіти з науково-методичної та психолого-педагогічної експертиз, а також антидискримінаційні, дизайнерські вимоги, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 31 жовтня 2018 року № 1183 «Про затвердження Інструктивно-методичних матеріалів для проведення експертами експертиз електронних версій проектів підручників».

До 03 березня 2020 року експертні висновки були надіслані до ІМЗО.

Експерти мали можливість розглянути всі підручники з відповідної назви, щоб порівняти, відзначити переваги і недоліки підручників, експертизу яких вони здійснювали. Зазначимо, що обов'язковою складовою експертного висновку науково-методичної та психолого-педагогічної експертиз був оцінний лист.

Переважає більшість експертних висновків відповідає вимогам, визначеним Порядком. Конкурсні комісії вказали про наявність поодиноких випадків недостатньої аргументації експертів щодо виставлених оцінок, що відображено в протоколах відповідних Конкурсних комісій. Принагідно інформуємо, що не всі експерти надіслали свої експертні висновки, проте це не вплинуло на узагальнені результати експертизи відповідних підручників.

Відповідно до Порядку на I етапі Конкурсу 4 Конкурсних комісій перевірили правильність оформлення експертних висновків на електронні версії підручників та прийняли узагальнене рішення «Доцільно надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» і допустити до участі у II етапі конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників (7 клас)» щодо 16 підручників, що за результатами науково-методичної та психолого-

педагогічної експертизи сумарно отримали не менше сімдесяти п'яти відсотків від максимально можливої кількості балів.

Звертаємо увагу на те, що єдиний підручник, поданий на Конкурс, «Кримськотатарська мова» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти за узагальненими висновками експертних оцінок набрав 71,69 % і був відхилений Конкурсною комісією «Мови та літератури національних меншин» з проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників (7 клас), оскільки не набрав необхідних 75 %.

Відповідно до п. 26 розділу V Порядку звертаємося до колегії Міністерства освіти і науки України з клопотанням прийняти рішення «Доцільно надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» і допустити до участі у II етапі конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників (7 клас)» «Кримськотатарська мова» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти.

Після оголошення висновків Конкурсних комісій на I етапі Конкурсу учасники Конкурсу мали право подати апеляції. Так, Апеляційною комісією розглянуто 8 апеляцій, із них 7 ухвалено з висновком «Доцільно надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» і допустити до участі у II етапі конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників (7 клас)».

За підсумками роботи Конкурсних та Апеляційної комісій Конкурсу порушується клопотання перед колегією Міністерства освіти і науки України «Доцільно надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручникам для 7 класу закладів загальної середньої освіти і допустити їх до участі у II етапі конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників (7 клас) (додатки 1 і 2).

Просимо розглянути доповідну записку й ухвалити рішення колегії, проєкт якого додається.

В. о. директора ДНУ
«Інститут модернізації
змісту освіти»

Костянтин ТРУШКОВСЬКИЙ